

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie**

Warszawa, dnia 18 października 2010 r.

**Pani
Elżbieta Wiśniewska
Prezes Zarządu
Miejskiego Przedsiębiorstwa
Taksówkowego Sp. z o.o.
w Warszawie**

LWA-4101-05-03/2010
P/10/173

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*¹, zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła kontrolę w Miejskim Przedsiębiorstwie Taksówkowym Sp. z o.o. (zwanym dalej „MPT” lub „Spółką”), dotyczącą funkcjonowania spółek komunalnych oraz wpływu nadzoru właścicielskiego na ich działalność.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole przekazanym Pani Prezes w dniu 29 lipca 2010 r. Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 *ustawy o NIK*, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

NIK ocenia negatywnie skontrolowane aspekty działalności Spółki, posiadającej status osoby prawnej Miasta Stołecznego Warszawy. Uzasadnieniem tej oceny są stwierdzone nieprawidłowości zaprezentowane w dalszej części wystąpienia.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

1. Spółka MPT została utworzona *Aktem Założycielskim* z dnia 19 grudnia 1991 r.² w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa komunalnego pod nazwą Miejskie Przedsiębiorstwo Taksówkowe. Wszystkie udziały w Spółce zostały objęte przez m.st. Warszawę.

W sytuacji, gdy jedynym udziałowcem MPT pozostaje m. st. Warszawa, Spółka powinna prowadzić działalność gospodarczą w obszarze przewidzianym dla samorządów gminnych z ograniczeniami wynikającymi z art. 9 i 10 *ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej*³ w związku z art. 9 ust. 2 *ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym*⁴. Prowadzona przez Spółkę działalność w zakresie usług przewozowych, warsztatowo – serwisowych, usług myjni samochodowych, wynajmu miejsc parkingowych oraz lokali - nie należy do zadań własnych (zleconych) Gminy, nie można też jej zaliczyć do zadań o charakterze użyteczności publicznej, o których mowa w art. 1 ust. 2 *ustawy o gospodarce komunalnej* (nie stanowi usług w zakresie bieżącego i nieprzerwanego zaspokajania zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych). W ocenie NIK, działalność MPT nie spełnia również warunków określonych w art. 10 ust. 1-3 *ustawy o gospodarce komunalnej*, umożliwiających samorządowi gminnemu tworzenie spółek prawa handlowego działających poza sferą użyteczności publicznej.

Powyższa sytuacja jest wypadkową trudności w realizacji założeń polityki właścicielskiej oraz uwarunkowań historycznych, pozostających poza sferą wpływu i odpowiedzialności Zarządu MPT. Według *Strategii prywatyzacji jednoosobowych spółek m.st. Warszawy na lata 2009 – 2010* z października 2008 r., Spółka jest przeznaczona do prywatyzacji. Termin przeprowadzenia prywatyzacji MPT nie został jednak określony.

Wyniki kontroli wskazują na nieustabilizowaną sytuację finansowo-ekonomiczną Spółki. W okresie 2005 - 2009 MPT osiągnęło zysk netto: w 2005 r. w wysokości 603,1 tys. zł, w 2006 r. w wysokości 291,4 tys. zł i w 2008 r. w wysokości

² Akt notarialny z dnia 19 grudnia 1991 r. Rep. A Nr 6157/91.

³ Dz.U. z 1997 r. Nr 9, poz.43 ze zm. Ustawa weszła w życie z dniem 20 lutego 1997 r. Zgodnie z art. 27 zarząd gminy w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy był zobowiązany do dostosowania statutów spółek powstałych przed dniem jej wejścia w życie do przepisów tej ustawy.

⁴ Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz.1591 ze zm.

341,3 tys. zł, ponosząc jednak w 2007 r. i w 2009 r. stratę odpowiednio w wysokości 1 776,2 tys. zł i 374,5 tys. zł.

Wpływ na ujemny wynik finansowy w 2007 r. miało zawiązanie rezerwy (na kwotę 606,8 tys. zł, w związku z postępowaniem prokuratorskim) oraz dokonanie odpisów aktualizujących zapasy (437,3 tys. zł). Według wyjaśnień Pani Prezes⁵, strata w 2009 r. została spowodowana m.in. spadkiem obrotów oraz przychodów z prowadzonej działalności, którego przyczyną był m.in. wpływ kryzysu gospodarczego na sektor usług, zmniejszenie liczby współpracujących kierowców, konkurencja ze strony usługodawców prowadzących tzw. „przewóz osób” oraz kosztami wynikającymi z niedopasowania struktury aktywów do prowadzonej działalności (w tym utrzymywaniem nieruchomości, które nie przynoszą przychodów).

2. NIK ocenia negatywnie nieprzestrzeganie przez Spółkę wewnętrznych procedur dotyczących zakupu produktów i usług⁶. Przyjęcie i stosowanie takich regulacji, powinno gwarantować racjonalne i gospodarne dokonywanie zakupów przez Spółkę. Zapewnienie transparentności w tym zakresie jest szczególnie istotne, ponieważ Spółka nie jest zobowiązana⁷ do stosowania przepisów *ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych*⁸.

W toku kontroli NIK poddano analizie dwa postępowania: na zakup usługi polegającej na wdrożeniu i bieżącej obsłudze księgowej⁹ (o wartości nie wyższej niż 740 tys. zł), jak również na zakup systemu obsługi voucherów elektronicznych oraz dzierżawy terminali do rozliczenia transakcji bezgotówkowych¹⁰ (o wartości 2 402 tys. zł). Ustalono, że dostawcy powyższych usług zostali wyłonieni niezgodnie z *Zarządzeniem Prezesa MPT NR 4/2004*.

Postępowania na zakup ww. usług nie były przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego, co było niezgodne z § 2 pkt 1 załącznika nr 1 do ww. *Zarządzenia* (stanowiącego, że tryb przetargu nieograniczonego należy stosować do zamówienia,

⁵ Pismo z dnia 7 czerwca 2010 r.

⁶ *Zarządzenie Prezesa MPT Nr4/2004 z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie zasad organizacyjnych udzielania zamówień przez MPT*, dalej: *Zarządzenie Prezesa MPT Nr 4/2004*.

⁷ Stosownie do art. 3 *ustawy Prawo zamówień publicznych*.

⁸ Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.

⁹ Zakończono podpisaniem umowy w dniu 18 listopada 2008 r. z FK Partner Sp. z o.o.

którego wartość przekracza 100 000 zł). Zarząd MPT nie powołał komisji przetargowej do przeprowadzenia ww. postępowań, co było niezgodne z § 2 pkt 1 lit. a oraz § 2 pkt 2 *Zarządzenia Prezesa MPT NR 4/2004*. Nie sporządzono również dokumentacji potwierdzającej przebieg poszczególnych etapów postępowania, np. w postaci specyfikacji warunków zamówienia, dokumentów uzasadniających wybór zastosowanego trybu przeprowadzenia zamówienia, czy też dokumentów pozwalających na dokonanie oceny, według jakich kryteriów oraz w jaki sposób została wybrana oferta.

3. NIK ocenia negatywnie, z punktu widzenia rzetelności, działania podejmowane przez Zarząd MPT w związku ze sprzedażą ośrodka wypoczynkowego w Wiartlu Małym. Ośrodek wypoczynkowy został sprzedany za kwotę niższą o 602 tys. zł od wartości wynikającej z pierwotnej wyceny tej nieruchomości, zamieszczonej w operacie szacunkowym z 15 kwietnia 2008 r.¹¹

Zarząd Spółki przez ponad 11 miesięcy od daty wyrażenia przez Zgromadzenie Wspólników¹² zgody na zbycie nieruchomości w Wiartlu Małym, nie podejmował skutecznych działań w celu przeprowadzenia tej operacji. Sprzedaż nieruchomości nastąpiła dopiero w dniu 7 maja 2010 r. - po uzyskaniu kolejnej zgody Zgromadzenia Wspólników¹³, przy czym cena sprzedaży (2 310 tys. zł.¹⁴) była o 602 tys. zł niższa od wartości nieruchomości określonej w operacie z dnia 15 kwietnia 2008 r.

Według wyjaśnień Pani Prezes, przyczyną podjęcia działań dopiero w drugiej połowie 2009 r. był kryzys gospodarczy i zmiany cen na rynku nieruchomości. Okoliczności te spowodowały również konieczność zamówienia kolejnego operatu szacunkowego, który został sporządzony w dniu 17 września 2009 r.

W ocenie NIK, powyższe wyjaśnienia nie uzasadniają braku podjęcia chociażby próby wcześniejszej sprzedaży nieruchomości, w oparciu o wycenę zamieszczoną

¹⁰ Zakończono podpisaniem umowy w dniu 14 stycznia 2009 r. z NOVITUS S.A.

¹¹ Operat szacunkowy nr 117-F/2008, w którym wartość rynkowa przedmiotu wyceny została określona w wysokości 2 912 tys. zł.

¹² Uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z 7 października 2008 r. w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości zabudowanej pod nazwą: Ośrodek Wypoczynkowy WIARTEL w Wiartlu Małym, za kwotę nie niższą niż 2 912 tys. zł.

¹³ Uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników 24 marca 2010 r. w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości zabudowanej pod nazwą: Ośrodek Wypoczynkowy WIARTEL w Wiartlu Małym, za kwotę nie niższą niż 2 310 tys. zł.

w operacie z 15 kwietnia 2008 r. Dopiero ewentualny brak ofert kupna uzasadniałby konieczność dokonania weryfikacji wartości nieruchomości, a w konsekwencji ceny wywoławczej jej sprzedaży.

W toku kontroli NIK nie zostały przedstawione jakiegokolwiek dokumenty, potwierdzające prowadzenie przez Spółkę analiz cen nieruchomości w okresie pomiędzy kolejnymi uchwałami Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż ośrodka, tj. od 7 października 2008 r. do 24 marca 2010 r., oraz wykorzystywania tych analiz przy podejmowaniu decyzji w sprawie terminu sprzedaży ośrodka w Wiartlu Małym.

Ponadto należy zauważyć, że w *Planie gospodarczym MPT na 2008 r.* oczekiwano wyłonienia potencjalnych nabywców nieruchomości i zakończenia procesu sprzedaży na przełomie 2008/2009, natomiast w *Planie na 2009 r.* zaplanowano finalizację sprzedaży ośrodka wypoczynkowego w I połowie 2009 r. Plany gospodarcze przewidywały również sprzedaż nieruchomości położonej przy ul. Chrzanowskiego 4 w Warszawie, przy czym do dnia zakończenia kontroli NIK, transakcja ta nie została zrealizowana.

Środki uzyskane ze sprzedaży ww nieruchomości, Zarząd Spółki planował przeznaczyć m.in. na zakup systemu wydawania zleceń, systemu rozliczania kierowców, remonty, zakup urządzeń dla serwisu oraz sprzętu komputerowego i oprogramowania. Do końca okresu objętego kontrolą środki uzyskane ze sprzedaży nieruchomości w Wiartlu Małym nie zostały wykorzystane¹⁵.

4. Działania Zarządu Spółki w zakresie opracowania i przyjęcia zasad (polityki) rachunkowości i zakładowego planu kont - należy ocenić jako nierzetelne. W toku kontroli stwierdzono, że zasady (polityka) rachunkowości opracowane przez firmę FK Partner, na podstawie umowy z dnia 18 listopada 2008 r. nie zawierały wymaganych elementów określonych art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i c oraz art. 13 ust. 1 pkt 1-5 *ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości*¹⁶. Ponadto treść załącznika nr 3 do

¹⁴ Cena sprzedaży odpowiadała wartości nieruchomości określonej w kolejnym operacie szacunkowym z dnia 17 września 2009 r.

¹⁵ Według informacji dla Rady Nadzorczej, sporządzonej przez Zarząd MPT 28 czerwca 2010 r.

¹⁶ Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.

zakładowego planu kont pn. „Opis reguł obliczeniowych, ewidencji, kontroli oraz wydruku danych” odpowiadała treści opracowań powszechnie dostępnych w Internecie oraz zawierała zapisy niegrammatyczne i nie mające charakteru zindywidualizowanego odnoszącego się do prowadzenia ksiąg rachunkowych w MPT.

Pomimo tego, zlecone opracowania zostały przez Zarząd MPT przyjęte¹⁷ do stosowania bez zastrzeżeń. Za opracowanie, wdrożenie obsługi księgowej i raportowanie, którego częścią były zasady rachunkowości i zakładowy plan kont, Spółka zapłaciła wykonawcy 109,8 tys. zł.

5. NIK ocenia negatywnie z punktu widzenia rzetelności, opóźnienia w wywiązywaniu się przez organy MPT z określonych w akcie założycielskim Spółki obowiązków informacyjnych¹⁸ wobec jej właściciela.

Kontrola wykazała, że spośród 10 kwartalnych sprawozdań za okres 2008 - 2010 (I półrocze) 7 zostało złożonych z uchybieniem terminu (opóźnienie od 3 do 157 dni) określonego w § 46 ust. 2¹⁹ *Aktu założycielskiego*. Stwierdzono przy tym, że od grudnia 2009 r. sprawozdania kwartalne składane były przez Radę Nadzorczą MPT, co stanowiło uchybienie formalne, gdyż według § 46 ust. 2 *Aktu założycielskiego* sprawozdania te powinien przekazywać Zarząd Spółki.

W okresie objętym kontrolą, 43 spośród 58 uchwał Rady Nadzorczej zostało przekazanych w terminach od 8 dni do 101 dni od daty ich podjęcia, a 17 z 20 protokołów przekazano od 8 dni do 93 dni od daty podpisania protokołu, podczas gdy stosownie do § 46 ust. 2 *Aktu założycielskiego* informacje te miały być przekazywane niezwłocznie.

W konsekwencji, Biuro Nadzoru Właścicielskiego Urzędu m. st. Warszawy otrzymywało z opóźnieniem oficjalne informacje na temat spraw będących przedmiotem prac Rady Nadzorczej oraz dane dotyczące m.in. stanu należności i zobowiązań, przychodów, kosztów i wyniku finansowego.

¹⁷ Uchwała nr 66/Vk/2008 Zarządu MPT Sp. z o.o. z dnia 30 grudnia 2008 r. w sprawie wprowadzenia w MPT Sp. z o.o. zasad (polityki) rachunkowości oraz Uchwała nr 67/Vk/2008 Zarządu MPT Sp. z o.o. z dnia 30 grudnia 2008 r. w sprawie wprowadzenia zakładowego planu kont.

¹⁸ Stosownie do § 46 ust 1 pkt 1 i 3 jeżeli m.st. Warszawa jest współnikiem w Spółce, przysługuje mu prawo do: otrzymywania informacji o Spółce w formie sprawozdania kwartalnego oraz otrzymywania kopii wszystkich uchwał Rady Nadzorczej oraz protokołów z posiedzeń Rady Nadzorczej.

¹⁹ 20 dni od ostatniego dnia kwartału.

Ponadto Spółka była zobowiązana²⁰ do składania do Biura Nadzoru Właścicielskiego Urzędu m.st. Warszawy (w terminie do 20 dnia następnego miesiąca) miesięcznych zestawień danych ekonomiczno-finansowych. W wyniku kontroli ustalono, że 6 zestawień zostało przesłanych²¹ z opóźnieniem od 1 do 7 dni.

6. Sposób usytuowania komórki wykonującej kontrolę wewnętrzną w strukturze organizacyjnej Spółki nie zapewniał bezstronności i niezależności osobom realizującym zadania kontrolne.

Zgodnie z *Regulaminem Kontroli Wewnętrznej* z dnia 10 kwietnia 2009 r. stanowisko ds. kontroli wewnętrznej zostało podporządkowane bezpośrednio Dyrektorowi Generalnemu Spółki²². W praktyce zadania w tym zakresie realizował w wymiarze 20 % czasu pracy pracownik zatrudniony na stanowisku specjalisty w Biurze Organizacji i Kadr/Kontrolera wewnętrznego, podległy kierownikowi tego Biura.

Do obowiązków osoby odpowiedzialnej za kontrolę wewnętrzną należało ponadto prowadzenie spraw potencjalnie podlegających tej kontroli (m.in. prowadzenie centralnych rejestrów umów, skarg i reklamacji oraz wystawianie pełnomocnictw dla pracowników Spółki). Powyższa sytuacja prowadzi do konfliktu interesów.

7. Wniosek zarządu MPT o zmianę danych podmiotu w rejestrze przedsiębiorców, sporządzony w związku ze zmianą aktu założycielskiego Spółki z 30 grudnia 2009 r., został złożony do Sądu²³ dopiero w dniu 26 stycznia 2010 r. tj. 20 dni po terminie określonym w art. 22 *ustawy z 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym*²⁴. Wniosek ten zawierał błędy formalne, co skutkowało jego zwróceniem przez Sąd²⁵ i koniecznością ponownego złożenia²⁶. W związku z powyższym, dane w Krajowym Rejestrze Sądowym w zakresie przedmiotu działalności Spółki były nieaktualne przez okres

²⁰ Na podstawie pism Biura Nadzoru Właścicielskiego Urzędu m. st. Warszawy nr NW.WOW.64522-3/08 z dnia 15 stycznia 2008 r., nr NW.EF.64522-1/2008 z dnia 19 sierpnia 2008 r. i nr NW-EF.64522-2/2008 z dnia 14 listopada 2008 r.

²¹ Przez firmę FK Partner, prowadząca księgowość MPT Sp. z o.o.

²² Będącemu jednocześnie Prezesem Zarządu Spółki.

²³ Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

²⁴ Dz. U. z 2007 r. nr 168 poz. 1186 j. t. ze zm.

²⁵ Zarządzeniem z dnia 3 lutego 2010 r.

²⁶ Poprawiony wniosek złożono 16 marca 2010 r.

ponad 2 miesięcy. Stosowny wpis do Rejestru został bowiem dokonany przez Sąd w dniu 22 marca 2010 r.

8. NIK nie stwierdziła naruszania ustawowych ograniczeń w zatrudnieniu i wynagradzaniu członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej. Wysokość ustalonych i wypłaconych wynagrodzeń miesięcznych członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej Spółki nie przekraczała górnej granicy określonej odpowiednio w art. 8 pkt 4²⁷ oraz art. 8 pkt 8²⁸ ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi²⁹.

Członkowie Rady Nadzorczej Spółki zostali powołani z zachowaniem ograniczenia wynikającego z przepisu art. 4 ust 1 ustawy o wynagradzaniu, tj. w momencie powołania nie byli oni członkami innych spółek z udziałem Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego³⁰.

9. Stosownie do wymogów określonych w art. 64 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości Spółka badała sprawozdania finansowe za poszczególne lata obrotowe³¹. Sprawozdania te były badane przez - wybierany zgodnie z zasadami określonymi w art. 66 ust. 4 ustawy o rachunkowości³² - uprawniony podmiot. Biegli rewidenci uznali, że sprawozdania finansowe zostały sporządzone prawidłowo. Zgodnie z art. 219 § 3 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych³³ Rada Nadzorcza Spółki dokonywała oceny sprawozdań finansowych oraz składała zgromadzeniu wspólników sprawozdania z wyników tej oceny. Wszystkie sprawozdania finansowe badane w okresie objętym kontrolą zostały zatwierdzone przez zgromadzenie wspólników Spółki.

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

²⁷ Sześciokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa GUS.

²⁸ Jednokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa GUS.

²⁹ Dz. U. Nr 26, poz. 306 ze zm.

³⁰ Jednoosobowych spółek prawa handlowego lub spółek prawa handlowego, w których udział Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego przekracza 50 % kapitału zakładowego lub liczby akcji.

³¹ Sprawozdania finansowe za lata 2008 i 2009.

³² Radę Nadzorczą.

³³ Dz.U. Nr 94, poz. 1037 ze zm.

1. Powadzenie postępowań w sprawie zakupu towarów i usług zgodnie z postanowieniami *Zarządzenia nr 4/2004 Prezesa MPT z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie zasad organizacyjnych udzielania zamówień przez MPT*,
2. Dostosowanie zasad rachunkowości i zakładowego planu kont do wymagań określonych w art. 10 ust. 1 oraz art. 13 ust. 1 pkt 1-5 *ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości*,
3. Zapewnienie funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie kontroli wewnętrznej, w tym zapewnienie bezstronności i niezależności osobom realizującym zadania kontrolne,
4. Terminowe składanie przez Zarząd MPT kwartalnych i miesięcznych sprawozdań oraz uchwał i protokołów z posiedzeń Rady Nadzorczej MPT do Urzędu m. st. Warszawy stosownie do § 46 pkt 2 *Aktu Założycielskiego*,
5. Terminowe składanie wniosków o zmiany w Krajowym Rejestrze Sądowym stosownie do art. 22 *ustawy z 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym*.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, oczekuje przedstawienia przez Panią Prezes, w terminie 21 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani Prezes prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Warszawie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.